

UKEPLAN FOR 6. TRINN, UKE 42

Kontaktlærer: Asbjørn Tronstad

Mobil: 46 52 72 21

E-post: asbjorn.tronstad@kristiansand.kommune.no

Hjemmeside: www.minskole.no/krossen

FAG:	MÅL:	ENGELSKE GLOSER:	
Norsk	Jeg kan skrive en argumenterende tekst om hvordan vi kan motvirke fordommer, rasisme og diskriminering.	world record	verdensrekord
		failed	mislyktes
Matte	Jeg kan dividere og multiplisere flersifrede tall.	had the hang of it	fikk dreis på det
		attempts	forsøk
Engelsk	I can read a text and tell others about the text.	tiny	lite
		lately	i det siste
Natur- og samfunnsfag	Jeg kan fortelle hvordan Norge fikk egen grunnlov.	realises	forstår
		soft	mykt
Sosialt	Jeg sier fra på en hyggelig måte dersom jeg ikke er fornøyd med noe.		

DAG:	LEKSER:
Mandag	Øv på ukas gloser i engelsk Les ukas utdrag til Bokslukerprisen - Verdens verste kjendis Øv på ukas begreper. Start på oppgavearket du har fått i engelsk. Skriv alle svar inn i engelsk skrivebok
Tirsdag	Øv på ukas gloser i engelsk Stillelesing i 20 minutter Øv på ukas begreper. Les og oversett side 46 - 47 i Quest textbook.
Onsdag	Øv på gangetabellen. Fyll ut skjema til elev- og utviklingssamtalen Gjør oppgaven på arket du har fått i norsk. Oppgaven kan skrives på arket som følger med.
Torsdag	Øv på gangetabellen Stillelesing i 20 minutter Øv på ukas begreper. Gjør ferdig oppgavearket du har fått i engelsk. Skriv alle svar inn i engelsk skrivebok

Informasjon til foresatte:

- Denne uka kommer helsesykepleier for å sette MMR-vaksinen klokka 10 på tirsdag.
- Onsdag blir det Mat og helse. Da lager vi mat fra Somalia, Palestina og Østerrike.
- Vi sender hjem skjema til elev- og utviklingssamtaler. Snakk om dette hjemme, fyll ut og lever innen onsdag.
- Fredag løpes det til inntekt for tv-aksjonen. Se eget skriv.

**Minner om foreldremøte torsdag 23.
oktober, 17.30 - 19.00 i klasserommet.**

Vi håper alle får en fin uke!

Hilsen Simen, Lena og Asbjørn

Til foresatte: I matematikk er målet at eleven skal forstå hvordan regneoperasjoner fungerer. Elevene kan selv velge hvordan de vil løse en oppgave. Her ser dere eksempler på hvordan elevene kan tenke.

Gangetabellen

1-gangen

$1 \times 1 = 1$
 $2 \times 1 = 2$
 $3 \times 1 = 3$
 $4 \times 1 = 4$
 $5 \times 1 = 5$
 $6 \times 1 = 6$
 $7 \times 1 = 7$
 $8 \times 1 = 8$
 $9 \times 1 = 9$
 $10 \times 1 = 10$

2-gangen

$1 \times 2 = 2$
 $2 \times 2 = 4$
 $3 \times 2 = 6$
 $4 \times 2 = 8$
 $5 \times 2 = 10$
 $6 \times 2 = 12$
 $7 \times 2 = 14$
 $8 \times 2 = 16$
 $9 \times 2 = 18$
 $10 \times 2 = 20$

3-gangen

$1 \times 3 = 3$
 $2 \times 3 = 6$
 $3 \times 3 = 9$
 $4 \times 3 = 12$
 $5 \times 3 = 15$
 $6 \times 3 = 18$
 $7 \times 3 = 21$
 $8 \times 3 = 24$
 $9 \times 3 = 27$
 $10 \times 3 = 30$

4-gangen

$1 \times 4 = 4$
 $2 \times 4 = 8$
 $3 \times 4 = 12$
 $4 \times 4 = 16$
 $5 \times 4 = 20$
 $6 \times 4 = 24$
 $7 \times 4 = 28$
 $8 \times 4 = 32$
 $9 \times 4 = 36$
 $10 \times 4 = 40$

5-gangen

$1 \times 5 = 5$
 $2 \times 5 = 10$
 $3 \times 5 = 15$
 $4 \times 5 = 20$
 $5 \times 5 = 25$
 $6 \times 5 = 30$
 $7 \times 5 = 35$
 $8 \times 5 = 40$
 $9 \times 5 = 45$
 $10 \times 5 = 50$

6-gangen

$1 \times 6 = 6$
 $2 \times 6 = 12$
 $3 \times 6 = 18$
 $4 \times 6 = 24$
 $5 \times 6 = 30$
 $6 \times 6 = 36$
 $7 \times 6 = 42$
 $8 \times 6 = 48$
 $9 \times 6 = 54$
 $10 \times 6 = 60$

7-gangen

$1 \times 7 = 7$
 $2 \times 7 = 14$
 $3 \times 7 = 21$
 $4 \times 7 = 28$
 $5 \times 7 = 35$
 $6 \times 7 = 42$
 $7 \times 7 = 49$
 $8 \times 7 = 56$
 $9 \times 7 = 63$
 $10 \times 7 = 70$

8-gangen

$1 \times 8 = 8$
 $2 \times 8 = 16$
 $3 \times 8 = 24$
 $4 \times 8 = 32$
 $5 \times 8 = 40$
 $6 \times 8 = 48$
 $7 \times 8 = 56$
 $8 \times 8 = 64$
 $9 \times 8 = 72$
 $10 \times 8 = 80$

9-gangen

$1 \times 9 = 9$
 $2 \times 9 = 18$
 $3 \times 9 = 27$
 $4 \times 9 = 36$
 $5 \times 9 = 45$
 $6 \times 9 = 54$
 $7 \times 9 = 63$
 $8 \times 9 = 72$
 $9 \times 9 = 81$
 $10 \times 9 = 90$

10-gangen

$1 \times 10 = 10$
 $2 \times 10 = 20$
 $3 \times 10 = 30$
 $4 \times 10 = 40$
 $5 \times 10 = 50$
 $6 \times 10 = 60$
 $7 \times 10 = 70$
 $8 \times 10 = 80$
 $9 \times 10 = 90$
 $10 \times 10 = 100$

Begrepsark

Begreper	Bilde	Forklaring
ENEVELDE		En styreform hvor det er en kongelig som har all makt.
SELVSTENDIGHET		Både land og personer kan være selvstendige. Det betyr at man ikke er avhengig av andre og kan klare seg på egen hånd.
UNDERSÅTTER		Personer som står under den eller de som har makten.
MEDBORGERE		Personer i et samfunn som har like rettigheter som alle andre i samfunnet.
GRUNNLOV		Det er den viktigste loven i et land som sier hvilken styreform et land skal ha.

Multiplikasjon med flere siffer

Multiplikasjon er gjentatt addisjon. Når du skal multiplisere flersifrede tall, kan du velge blant flere metoder. Finn en metode som fungerer for deg.

Alternativ 1 – Klassisk multiplikasjon

	A	6	3	•	7	2
	B	6	3	•	7	2
						6
	C	6	3	•	7	2
					2	1
						6
	D	6	3	•	7	2
					2	1
						6
						0
						1
	E	6	3	•	7	2
					2	1
						6
					2	0
						1
	F	6	3	•	7	2
					2	1
						6
					4	3
					2	0
						1
	G	6	3	•	7	2
					2	1
						6
					+	4
					3	2
					0	
					=	4
					5	3
					6	

A Du starter med å multiplisere enerne, altså $2 \times 3 =$

B Du skriver tallet 6 på enerplassen.

C Du multipliserer deretter 3-tallet med de 7 tierne og får 21. Siden det ikke er flere siffer i tallet 72 som skal multipliseres, kan du skrive hele tallet på tier og hundrerplassen. Vi får 21-tiere eller tallet 210 i tillegg til de 6 enerne.

D Før du multipliserer 6-tallet med 72, må du huske at sifferet 6 står på tierplass og representerer 60. For å slippe å multiplisere 60 med 72 skriver vi derfor en null helt bakerst på enerplassen.

E Du multipliserer 6-tallet med 2 enere og får 12. Fordi vi skal fortsette å multiplisere skriver du 1-tallet over det neste tallet som skal multipliseres, mens 2-tallet skrives på tierplassen.

F Du multipliserer 6 med 7 og får 42 og legger til eneren du fikk i forrige multiplikasjon.

G Du summerer tallene du har regnet ut.

Alternativ 2 – Delsummer

	6	3	·	7	2				3	·	2	=				6			
								+	3	·	7	0	=	2	1	0			
								+	2	·	6	0	=	1	2	0			
								+	7	0	·	6	0	=	4	2	0	0	
								=	6	3	·	7	2	=	4	5	3	6	

Del opp tallet du skal multiplisere i enere, tiere og hundrere: $63 = 60 + 3$ og $72 = 70 + 2$. Deretter multipliserer du hver av disse med hverandre. Det betyr at du multipliserer 60×70 , 2×60 , 70×3 og 2×3 . Husk at 70×3 er det samme som 7×3 , bruk hoderegning og legg på nullen til slutt. Legg sammen alle delsummene og du er i mål.

Alternativ 3 – Boksmetoden

[illegible]

Du lager en boks per siffer og deler opp tallene 63 og 72 i tiere og enere: $63 = 60 + 3$ og $72 = 70 + 2$. Deretter skriver du opp enerne og tierne. I hver boks skrives du et regnestykke basert på tallene utenfor boksen. Det blir 60×70 , 2×60 , 70×3 og 2×3 . Husk at 70×60 er det samme som 7×6 , bruk hoderegning og legg på nullene til slutt. Deretter summerer du alle boksene og får resultatet av multiplikasjonen.

Divisjon

Når du skal dividere, kan du velge blant flere metoder. Du kan se noen av disse nedenfor. Finn en metode som fungerer for deg.

Alternativ 1 – Oppstilt divisjon, metode 1

A $590 : 4 = 1$

4

19

B $590 : 4 = 14$

4

19

16

30

C $590 : 4 = 147$,

4

19

16

30

28

20

D $590 : 4 = 147$, 5

4

19

16

30

28

20

20

0

A Du starter med å spørre hvor mange ganger 4 går opp i 5, det er 1 gang. Deretter multipliserer du 1 og 4 og skriver resultatet 4 under 5-tallet. Til slutt tar du $5-4$ og får 1 og skriver neste siffer i 590, altså 9, bak 1-tallet.

B Du fortsetter med å spørre hvor mange ganger 4 går opp i 19, det er 4 ganger. Deretter multipliserer du 4 og 4 og skriver resultatet 16 under 19-tallet. Til slutt tar du 19-16 og får 3 og skriver neste siffer i 590, altså 0, bak 3-tallet.

D Deretter spør du hvor mange ganger 4 går opp i 20, det er nøyaktig 5 ganger. Du multipliserer 5 og 4 og skriver resultatet 20 under 20-tallet. Differansen blir 0 og divisjonen er ferdig. Svaret ble 147,5.

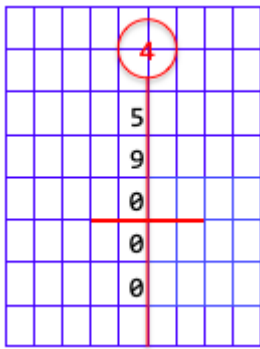
A	5	9	0	:	4	=											
	4	0	0	:	4	=	1	0	0								
B	5	9	0	:	4	=											
	4	0	0	:	4	=	1	0	0								
	1	0	0	:	4	=		2	5								
C	5	9	0	:	4	=											
	4	0	0	:	4	=	1	0	0								
	1	0	0	:	4	=		2	5								
	8	0	:	4	=		2	0									
D	5	9	0	:	4	=											
	4	0	0	:	4	=	1	0	0								
	1	0	0	:	4	=		2	5								
	8	0	:	4	=		2	0									
	8	:	4	=			2										
E	5	9	0	:	4	=											
	4	0	0	:	4	=	1	0	0								
	1	0	0	:	4	=		2	5								
	8	0	:	4	=		2	0									
	8	:	4	=			2										
	2	:	4	=			0	,	5								
	5	9	0	:	4	=	1	4	7	,	5						

C Du trekker fra 80, som er 20 ganger 4. Det betyr av vi nå har trukket fra 580.

D Du trekker fra 8, som er 2 ganger 4. Det betyr at vi nå har trukket fra 588. Det gjenstår 2.

E Til slutt deler vi 2 på 4, det betyr at vi får 0,5 – pass på å sette enerne under enerne osv. Deretter adderer du svaret i alle de små delestykkene og får 147,5. Svaret på $590 : 4 = 147,5$.

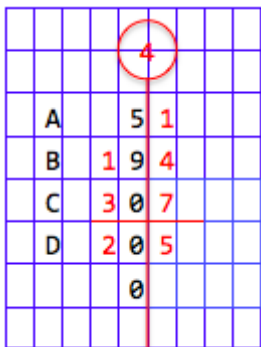
Alternativ 3 – Loddrett divisjon (dansk divisjon, ballongmetoden, slikkepinnemetoden...)

Du skal dele 590 på 4. Du starter med å skrive divisor i en sirkel og trekke en loddrett strek ut fra denne.

Du skriver dividenden loddrett, hundrere, tiere, enere hver for seg.

Istedenfor komma laget du en vannrett strek og skriver inn tallene bak komma her. Dersom du har et heltall, skriver du inn to-tre nuller – dette er viktig dersom divisjonen ikke går opp.

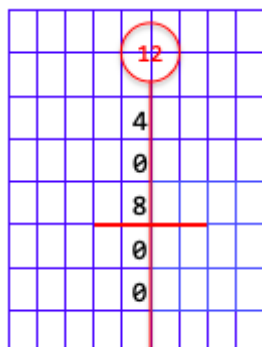
A Du starter med å spørre hvor mange ganger 4 går opp i 5. Det er 1 gang – skriv ett-tallet til høyre for streken. Eneren i rest skriver du på neste linje foran 9-tallet.

B Du fortsetter med å spørre hvor mange ganger 4 går opp i 19. Det er 4 ganger – skriv fire-tallet til høyre for streken. Du får 3 i rest, det skriver du på neste linje foran nullen.

C Du fortsetter med å spørre hvor mange ganger 4 går opp i 30. Det er 7 ganger – skriv sju-tallet til høyre for streken. Du får 2 i rest, det skriver du på neste linje foran nullen.

Du fortsetter med å spørre hvor mange ganger 4 går opp i 20. Det er nøyaktig 5 ganger – skriv fem-tallet til høyre for streken. Du får ingenting i rest fordi divisjonen gikk opp. Svaret på divisjonsstykket $590:4 = 147,5$.

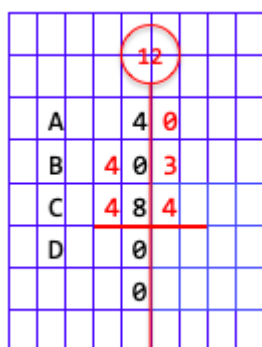
EKSEMPEL 2 – LODDRETT DIVISJON

Du skal dele 408 på 12. Du starter med å skrive divisor i en sirkel og trekke en loddrett strek ut fra denne.

Du skriver dividenden loddrett, hundrere, tiere, enere hver for seg.

Istedenfor komma laget du en vannrett strek og skriver inn tallene bak komma her. Dersom du har et heltall, skriver du inn to-tre nuller – dette er viktig dersom divisjonen ikke går opp.

A Du starter med å spørre hvor mange ganger 12 går opp i 4. Det er 0 ganger – skriv nullen til høyre for streken. Du får 4 i rest som du skriver på neste linje foran 0-tallet.

B Du fortsetter med å spørre hvor mange ganger 12 går opp i 40. Det er 3 ganger – skriv tre-tallet til høyre for streken. Du får 4 i rest, det skriver du på neste linje foran 8-tallet.

C Du fortsetter med å spørre hvor mange ganger 12 går opp i 48. Det er nøyaktig 4 ganger – skriv fire-tallet til høyre for streken. Du får ingenting i rest fordi divisjonen gikk opp. Svaret på divisjonsstykket $408:12 = 34$.